

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра лісового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Світлана АДАМЕНКО

« 01 » IX 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Лісові розсадники»

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 205 «Лісове господарство»

Освітня програма «Лісове господарство»

Факультет лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Лісові розсадники» для здобувачів вищої освіти спеціальності 205 «Лісове господарство» освітньої програми «Лісове господарство». Умань: Уманський НУ, 2025. 22 с.

Розробник

Сергій КОВАЛЬ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри лісового господарства.

Протокол від «1» вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри

Світлана АДАМЕНКО

«1» вересня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства.

Протокол від «1» вересня 2025 року № 1

Голова

Михайло ШЕМЯКІН

«1» вересня 2025 року

©УНУ, 2025 рік

©Коваль С. А., 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов’язкова	
	Спеціальність: 205 «Лісове господарство»		
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма «Лісове господарство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		3-й	3-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4, самостійної роботи студента – 4		28 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	108 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Станом на сьогоднішній день, враховуючи, що найбільш ефективним і розповсюдженим способом створення штучних насаджень є садіння сіянців і саджанців на лісокультурній площі, вкрай важливого значення набуває вирощування високоякісного садивного матеріалу, від якості якого залежить ефективність робіт зі штучного відтворення лісів. Предметом вивчення дисципліни «Лісові розсадники» є організаційно-технологічні питання, пов'язані із створенням спеціалізованих господарств із виробництва лісового садивного матеріалу, технології й агротехніки вирощування сіянців і саджанців лісових деревних і кущових порід.

З огляду на те, що більшість фахівців лісогосподарської галузі мають, справу із штучним відновленням лісів, головна **мета вивчення дисципліни** передбачає опрацювання студентами сучасних технологій вирощування садивного матеріалу в різних ґрунтово-кліматичних умовах і створення спеціалізованих господарств із виробництва лісового садивного матеріалу, а **головні задачі** полягають у формуванні вмінь: проектувати та створювати розсадники; втілювати у виробництво передові технології та заходи з вирощування садивного матеріалу лісових деревних і кущових порід, декоративних і плодових культур; здійснювати реконструкцію розсадників; вибирати оптимальні схеми висівання насіння у посівному відділенні та висаджування саджанців у шкільках; агротехніку вирощування лісового садивного матеріалу в конкретних кліматичних і ґрунтових умовах; виконувати наукові дослідження для виявлення чинників, які впливають на біологічну стійкість сіянців і саджанців та їхні якісні показники; вирішувати багато інших задач, пов'язаних із виробництвом садивного матеріалу.

Завдання дисципліни — забезпечити засвоєння студентами:

- основних принципів проектування лісових розсадників;
- наукових основ організації території та створення необхідної інфраструктури розсадників;
- основ теоретичних і практичних знань із технології вирощування

лісового садивного матеріалу в умовах відкритого ґрунту;

- основ технології вирощування лісового садивного матеріалу з закритою кореневою системою;
- основ технології вирощування лісового садивного матеріалу вегетативного походження та методом мікроклонального розмноження;
- заходів для поліпшення породного складу, асортименту та продуктивності розсадників;
- заходів щодо контролю й оцінювання ефективності технологічних заходів із вирощування садивного матеріалу різного цільового призначення.

Місце дисципліни у навчальному процесі

Лісові розсадники, як одна з профілюючих базових дисциплін у системі підготовки фахівців лісового господарства, тісно пов'язана програмою з багатьма дисциплінами цього профілю підготовки. Насамперед, із ботанікою, фізіологією рослин, біологією, дендрологією, ґрунтознавством, лісівництвом, лісовими культурами, озелененням, екологією, геодезією, меліорацією, механізацією, землеробством, зоологією, ентомологією, фітопатологією та іншими.

Вивчення навчальної дисципліни «Лісові розсадники» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Лісове господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Лісові розсадники»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 5	Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел, передового виробничого досвіду	ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.
ФК 11	Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів	ПРН 15	Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.
		ПРН 16	Організувати результативні та безпечні умови праці.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Лісові розсадники», наведено в табл. 2 і 3.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною
дисципліною «Лісові розсадники»**

Результати навчання		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1	основних принципів проектування лісових розсадників	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення задач і вправ, виконання самостійних завдань, самонавчання через Moodle	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів, модульний контроль, підсумковий контроль
2	наукових основ організації території та створення необхідної інфраструктури розсадників		
3	основ теоретичних і практичних знань із технології вирощування лісового садивного матеріалу в умовах відкритого ґрунту		
4	основ технології вирощування лісового садивного матеріалу в закритому ґрунті та з закритою кореневою системою		
5	основ технології вирощування лісового садивного матеріалу вегетативного походження та методом мікроклонального розмноження		
6	заходів для поліпшення породного складу, асортименту та продуктивності розсадників		
7	заходів щодо контролю й оцінювання ефективності технологічних заходів із вирощування садивного матеріалу різного цільового призначення		
2	Уміння/навички:		
1	проектувати та створювати розсадники	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення задач і вправ, виконання	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних
2	здійснювати реконструкцію розсадників		
3	втілювати у виробництво передові технології та заходи з вирощування садивного матеріалу лісових деревних і		

	кущових порід, декоративних і плодових культур	самостійних завдань, самонавчання через Moodle	завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій і рефератів, модульний контроль, підсумковий контроль
4	вибирати оптимальні схеми висівання насіння у посівному відділенні та висаджування саджанців у шкілках, агро-техніку вирощування садивного матеріалу в конкретних ґрунтово-кліматичних умовах		
5	виконувати наукові дослідження для виявлення чинників, які впливають на біологічну стійкість сіянців і саджанців та їхні якісні показники		
3	Комунікація:		
1	переконливе донесення до фахівців і нефахівців стратегічних цілей вирощування садивного матеріалу для відтворення лісонасаджень на генетично-селекційній основі	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення задач і вправ	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, представлення презентацій і рефератів, виконання розрахункових вправ, виконання задач, модульний та підсумковий контроль
2	презентація організації лісонасінневої бази, технологічних заходів щодо заготовлювання та зберігання насіння лісових порід і контролю його якості		
3	презентація проекту організації лісового розсадника, технологічних карт і бізнес-планів виробництва садивного матеріалу перед потенційними інвесторами		
4	Відповідальність і автономія		
1	розуміння особистої відповідальності за стратегічні рішення та рекомендації у сфері виробництва садивного матеріалу для відтворення лісонасаджень, які можуть суттєво вплинути на успішне функціонування лісгосподарського підприємства в майбутньому	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення задач і вправ	поточне усне опитування, експрес-контроль, тестування, представлення презентацій і рефератів, виконання розрахункових вправ, виконання задач, модульний
2	здатність самостійно приймати стратегічні та оперативні		

	управлінські рішення щодо виробництва садивного матеріалу для відтворення лісових насаджень, що впливають на діяльність суб'єктів лісогосподарського виробництва, враховуючи ґрунтово-кліматичні та лісорослинні умови та екологічні й соціальні аспекти		та підсумковий контроль
--	--	--	-------------------------

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів
навчання з навчальної дисципліни «Лісові розсадники»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 11	Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.	практичні заняття, проведення розрахунків виробничих площ лісового розсадника та створення його організаційно-господарського плану, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання технологічних карт, підготовка та представлення презентацій, модульний і підсумковий контроль
ПРН 15	Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.	практичні заняття з визначення кількісних і якісних показників садивного матеріалу, індивідуальні консультації, виконання самостійних завдань, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання задач і вправ, індивідуальних і командних завдань, контрольна (модульна) робота, модульний і підсумковий контроль
ПРН 16	Організувати результативні та безпечні умови праці		

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. «ЛІСОВІ РОЗСАДНИКИ»

Змістовий модуль 1. Організаційно-господарське упорядкування, сівозміни, обробіток ґрунту та застосування добрив у лісових розсадниках.

Тема 1. Лісові розсадники. Види та класифікація садивного матеріалу — 12 год.

Становлення лісового розсадництва, сучасний стан та перспективи його розвитку. Типи розсадників та їх спеціалізація. Види садивного матеріалу. Класифікація садивного матеріалу. Якість садивного матеріалу.

Тема 2. Структура та організація лісових розсадників — 12 год.

Структура лісових розсадників. Наукові основи організації постійного лісового розсадника. Розрахунок площі розсадника. Вибір місця під розсадник. Організаційно-господарський план лісового розсадника.

Тема 3. Сівозміни в постійних лісових розсадниках — 12 год.

Роль і значення сівозмін. Теоретичні основи застосування сівозмін. Сівозміни у розсадниках окремих ґрунтово-кліматичних зон. Сівозміни в розсадниках Полісся та північних районів Лісостепу, в Лісостепу, в зрошуваних і незрошуваних розсадниках Степу.

Тема 4. Обробіток ґрунту в розсадниках — 12 год.

Теоретичні основи та агротехнічні вимоги до обробітку ґрунту. Завдання обробітку ґрунту. Первинне освоєння площ. Системи основного обробітку ґрунту та вимоги до нього. Обробіток ґрунту в полях сівозмін.

Topic 4. Soil cultivation in nurseries — 12 hours.

Theoretical foundations and agrotechnical requirements for soil cultivation. The task of tillage. Primary development of areas. Main processing systems and requirements for it. Soil cultivation in crop rotation fields.

Тема 5. Застосування добрив у лісових розсадниках — 12 год.

Агрохімічні основи застосування добрив. Класифікація добрив та їх характеристика. Визначення потреби деревних рослин у елементах мінерального живлення. Розрахунок доз і норм добрив, терміни та системи їх внесення.

Змістовий модуль 2. ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ.

Тема 6. Вирощування сіянців — 12 год.

Агротехніка вирощування сіянців, загальні положення. Передпосівний обробіток ґрунту та вимоги до нього. Підготовка насіння. Способи, види та схеми посіву. Терміни сівби, норми висіву і глибина загортання насіння. Догляди за посівами до і після появи сходів. Класифікація гербіцидів, норми і терміни їх внесення.

Тема 7. Особливості вирощування сіянців основних деревних порід — 12 год.

Вирощування сіянців шпилькових порід. Вирощування сіянців листяних порід. Вихід стандартних сіянців.

Тема 8. Виробництво садивного матеріалу вегетативного походження — 12 год.

Теоретичні основи вегетативного розмноження деревних рослин. Методи вегетативного розмноження. Розмноження невідділеними та відділеними від рослин частинами. Розмноження щепленням. Мікроклональне розмноження. Маточні плантації та їх експлуатація.

Тема 9. Вирощування саджанців (великомірного садивного матеріалу) — 12 год.

Види саджанців та вимоги до них. Види деревних шкіл, строки та техніка їх закладання. Передсадивний обробіток ґрунту. Агротехнічні догляди в деревних шкілках. Вирощування саджанців для лісокультурних цілей. Особливості вирощування крупномірних декоративних саджанців насіннєвого і вегетативного (живцевих і щеплених) походження. Формування надземної і підземної частини саджанців. Особливості вирощування сортових саджанців плодових порід. Вибір підщеп та їх вирощування. Вибір і заготівля прищеп. Строки та техніка щеплення. Догляди за окулянтами. Формування культурного пагону.

Класифікація садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Види контейнерів та особливості їх застосування. Технологія вирощування різних видів садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

Тема 10. Інвентаризація, викопування і зберігання садивного матеріалу — 12 год.

Технічне приймання виконаних робіт, інвентаризація, викопування, вибирання і сортування садивного матеріалу. Технологія коротко- і довготермінового зберігання садивного матеріалу. Пакування і транспортування садивного матеріалу.

Всього 120 годин

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л.	лаб.	пр.	с.р.		л.	пр.	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. «ЛІСОВІ РОЗСАДНИКИ»										
Змістовий модуль 1. Організаційно-господарське упорядкування, сівозміни, обробіток ґрунту та застосування добрив у лісових розсадниках										
Тема 1. Лісові розсадники. Види та класифікація садивного матеріалу	12	2		2	8	12				12
Тема 2. Структура та організація лісових розсадників	12	2		4	6	12	1			11
Тема 3. Сівозміни в постійних лісових розсадниках	12	4		4	4	12	1		1	10
Тема 4. Обробіток ґрунту в розсадниках. Soil cultivation in nurseries	12	2		2	8	12	1			11
Тема 5. Застосування добрив у лісових розсадниках	12	4		4	4	12	1		1	10
Разом за ЗМ 1	60	14		16	30	60	4		2	54

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 2. Технологічні заходи та особливості виробництва садивного матеріалу у відкритому і закритому ґрунті.										
Тема 6. Вирощування сіянців	12	2		2	8	12	1	1		10
Тема 7. Особливості вирощування сіянців деревних порід	12	2		2	8	12	1			11
Тема 8. Виробництво садивного матеріалу вегетативного походження	12	4		4	4	12	1			11
Тема 9. Вирощування саджанців (великомірного садивного матеріалу)	12	4		4	4	12	1			11
Тема 10. Інвентаризація, викопування і зберігання садивного матеріалу	12	2		4	6	12		1		11
Разом за змістовим модулем 2	60	14		16	30	60	4	2		54
Разом	120	28		32	60	120	8	4		108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
1	ЗМ 1. Методика розрахунку площі виробничих відділень розсадника. Визначення продукуючої площі розсадника. Розробка структури розсадника, складання і обґрунтування плану організації його території. Розробка та обґрунтування проекту плану організації території розсадника.	4	1
2	ЗМ 1. Підбір та обґрунтування сівозмін для посівного відділення і шкіл розсадників різних ґрунтово-кліматичних умов, складання ротаційних таблиць перехідних і нормальних сівозмін.	4	1
3	ЗМ 1. Обґрунтування системи обробітку ґрунту в посівному та шкільному відділенні розсадника залежно від ґрунтово-кліматичних умов. Justification of the tillage system in the sowing and school department of the nursery, depending on the soil and climatic conditions.	4	
4	ЗМ 1. Визначення рівня забезпеченості рослин у виробничих відділеннях розсадника елементами мінерального живлення. Підбір добрив, розрахунок доз і розробка системи їх внесення на полях виробничих відділень розсадника. Розрахунок вартості добрив і допоміжних матеріалів.	4	
5	ЗМ 2. Встановлення і обґрунтування раціональних схем висіву насіння в посівному відділенні та садіння сіянців у шкілках розсадника. Регулювання норм висіву насіння.	2	
6	ЗМ 2. Розробка та обґрунтування технології вирощування сіянців у посівному відділенні розсадника.	2	1
7	ЗМ 2. Види садивного матеріалу і визначення його якості. Підготовка насіння різних деревних порід до посіву. Визначення витрат на зберігання і підготовку насіння.	2	
8	ЗМ 2. Розробка та обґрунтування технології вирощування саджанців у шкільному відділенні розсадника. Визначення щорічних виробничих витрат.	4	1
9	ЗМ 2. Розробка та обґрунтування технології вирощування плодових і декоративних саджанців у шкілках розсадника. Визначення щорічних виробничих витрат.	4	
10	ЗМ 2. Інвентаризація садивного матеріалу, визначення його кількісних і якісних показників.	2	
Разом		32	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2	3	4
Модуль 1. «ЛІСОВІ РОЗСАДНИКИ»			
Змістовий модуль 1. Організаційно-господарське упорядкування, сівозміни, обробіток ґрунту та застосування добрив у лісових розсадниках			
1	Вивчення діючих стандартів на садивний матеріал.	8	12
2	Розрахунок площі виробничих відділень розсадника. Визначення площі допоміжних частин розсадника. Розподіл площі розсадника за видами користування.	6	11
3	Розробка нормальних і перехідних сівозмін для розсадників різних ґрунтово-кліматичних умов.	4	10
4	Визначення щорічних виробничих витрат на обробіток ґрунту в посівному та шкільному відділенні розсадника залежно від ґрунтово-кліматичних умов.	8	11
5	Розрахунок доз внесення добрив і розробка системи їх внесення на полях виробничих відділень розсадника та вартості добрив.	4	10
Змістовий модуль 2. Технологічні заходи та особливості виробництва садивного матеріалу			
6	Визначення щорічних виробничих витрат на вирощування сіянців основних деревних порід.	8	10
7	Види та технологія щеплення.	8	11
8	Визначення щорічних виробничих витрат на вирощування плодових і декоративних саджанців у шкільках.	4	11
9	Технології вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою. Підбір контейнерів.	4	10
10	Складання зведених відомостей інвентаризації садивного матеріалу.	6	12
	Разом	60	108

7. Методи навчання

Методи навчання включають читання лекцій з використанням плакатів і презентацій; практичні заняття з виконанням розрахунків для визначення виробничих площ лісового розсадника та створення його організаційно-господарського плану, розроблення й обґрунтування технології вирощування сіянців і саджанців, інвентаризацію садивного матеріалу, визначення його кількісних і якісних показників, проведення екскурсій у Білогрудівський ліс і в дендропарк «Софіївка», самостійну роботу, навчальну практику, самонавчання через Moodle.

8. Методи контролю

Методи контролю включають: поточне тестування й опитування, перевірку виконання задач і вправ, індивідуальних і командних завдань, перевірку виконання контрольних і самостійних робіт, рефератів, модульний контроль після вивчення кожного змістового модуля, підсумковий контроль (екзамен).

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Програмою навчальної дисципліни «Лісові розсадники» передбачено проведення підсумкового контролю у вигляді екзамену, тому розподіл балів наступний: 70 балів студентами може бути набрано протягом семестру, 30 балів можна набрати за результатами проведення підсумкового контролю. Загальна сума балів, яку може набрати здобувач становить 100 балів.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів

	Модуль 1			Підсум- ковий контроль (екзамен)	Загальна сума балів
Змістові модулі	1	2	Разом	30	100
Кількість балів за змістовими модулями і тестовий контроль, у т. ч.:	35	35	70		
- тестовий контроль	5	5	10		
- практичні заняття	20	20	40		
- виконання СРС	10	10	20		
- інші види робіт					

10. Методичне забезпечення

1. Коваль С.А. Лісові культури. Лісовий розсадник. Методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів денної та заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» / спеціальність 205 «Лісове господарство», Умань: Уманський НУС, 2023. 93 с.

2. Коваль С.А. Лісові культури. Програма та методичні вказівки до проведення навчальної практики / Напрямок 6.090103 – «Лісове і садово-паркове

господарство». Фахове спрямування – «Лісове господарство», «Садово-паркове господарство», «Агролісомеліорація». Умань: Уманський НУС, 2017. 30 с.

3. Мороз П.І. Шлапак В.П. Лісові культури. Деревні розсадники: Навчальний посібник для виконання студентами курсової роботи за напрямом 1304 Лісове і садово-паркове господарство зі спеціальностей 6.130400 «Садово-паркове господарство» та «Агролісомеліорація». Умань: УДАУ, 2006. 108 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури. Львів: Камула, 2005. 608 с.

2. Гордієнко М.І., Корецький Г.С., Маурер В.М. Лісові культури. К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.

3. Маурер В.М., Гордієнко М.І., Бровко Ф.М., Озадовский В.В. Лісовий розсадник: Метод. поради для студентів з курс. проектування. К., 2003. 60 с.

4. Осмола М.Х. Лісові культури. Лісові розсадники: Навч. посібник. К.: ІСДО, 1995. 92 с.

5. Каплуновський П.С., Фегер Ю.І. Лісовий розсадник. Ужгород: Карпати, 1987. 102 с.

Допоміжна

1. Білоус В.І. Селекція і насінництво дуба: монографія. Черкаси: НДІТЕХІМ, 1994. 266 с.

2. Гузь М. М. Вплив умов вирощування садивного матеріалу на ріст і розвиток лісових культур. // Науковий вісник національного лісотехнічного університету України: Збірник науково-технічних праць. Львів: НЛТУ України, 2007. Вип. 17.8. С. 20–23.

3. ДСТУ 2980-95. Лісові культури. Терміни та визначення. [Чинний від 1995-02-04]. К.: Держстандарт України, 1995. 64 с.

4. Зима І.М. Механізація лісогосподарських робіт: підруч. 4-е вид. К.: «Інкос», 2006. 488 с.

5. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів / Наказ Міністерства лісового господарства України від 08.07.97 №62.
6. Кальний П.Г. Основи агротехніки в деревних розсадниках. К.: Наук. думка, 1964. 187 с.
7. Маурер В.М. Декоративне розсадництво: навч. посібн. Вінниця: Нова Книга, 2007. 264 с.
8. Маурер В.М., Гордієнко М.І., Бровко Ф.М. Лісовий розсадник. Методичні поради К.: НАУ, 2003. 40 с.
9. Маурер В., Хоптинець В., Косенко Ю. До питання про актуальність виробництва сучасних видів садивного матеріалу декоративних деревних рослин в лісових розсадниках. // Науковий вісник НАУ. Лісові культури К.: НАУ, 2004, №70 С. 117 – 123.
10. Павленко Ф.А. Лісовий розсадник . К.: Урожай. 1973. 74 с.
11. Патлай І. М., Медведєв Л. О., Ткач В. П. Шляхи збільшення лісистості та розширення лісосировинного потенціалу України. // *Лісівництво і агролісомеліорація*. К.: Урожай, 1996. Вип. 92. С.3–8.
12. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво: підручник. К.: Арістей, 2005. 544 с.
13. Типологія лісу: Навчальний посібник. Васенков Г.І., Іванюк І.Д., Макарчук Я.І., Орлов О.О.; під ред. Г.І. Васенкова. Житомир: «Полісся», 2013. 244 с.
14. Універсальний довідник лісника та майстра лісу. Ковбенко О.А., Ковбенко Ю.М. Харків, 2009. 264 с.
15. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти. К.: Інститут аграрної економіки, 2003. 273 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів: затверджено наказом Державного комітету

лісового господарства України від 19.08.2010 р. № 260. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1046-10>

2. Маурер В.М., Кайдик О.Ю. Відтворення лісів в Україні у контексті сталого розвитку. URL: <http://elibrary.ru>

3. Правила відтворення лісів / Постанова Кабінету Міністрів України від 1.03.2007 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

4. Коваль С.А., Вітенко В.А., Адаменко С.А., Баюра О.М., Курка С.С., Діденко І.П. Особливості формування кореневої системи і надземної частини у живців самшиту вічнозеленого з дворічною й однорічною деревиною. «Агробіологія», 2024. № 1. С. 90–99. doi: 10.33245/2310-9270-2024-187-1-90-99. URL: https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/sites/default/files/visnyky/agrobiologiya/koval_1_2024.pdf

13. Perezarakhuvannya ta viznannya rezul'tativ navchannya

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Лісові розсадники» або окремого її розділу відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (вивчення курсу в коледжах і технікумах, курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, наукові семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

Здобувачам вищої освіти перезараховуються результати навчання з дисципліни «Лісові розсадники», які отримані в інших вузах відповідно до участі у програмі академічної мобільності.

14. Політика академічної доброчесності

Під час вивчення дисципліни «Лісові розсадники», здобувачі повинні дотримуватися встановлених Кодексом доброчесності Уманського

національного університету садівництва правил академічної доброчесності. Під час виконання тестових, науково-дослідних, індивідуальних завдань, готування рефератів, проведення модульного контролю очікується, що всі виконані роботи будуть оригінальними дослідженнями та міркуваннями студентів.

Усі прояви порушення академічної доброчесності, а саме: неправомірне використання чужих ідей, плагіат, фальсифікація даних або співучасть у таких діяннях є цілковито неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

Для запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт здобувачам настійно рекомендується використовувати належні академічні ресурси та інструменти для перевірки робіт на плагіат та консультуватися щодо питань правильного цитування і академічного письма.

15. Зміни у робочій програмі на 2025-2026 рік

Кількість годин у навчальному плані на денній і заочній формі навчання не змінилася. До інформаційних ресурсів уведено джерело № 4.

До робочої програми дисципліни «Лісові розсадники» у додатково введених у 2024 році таблицях 1, 2, 3 внесено зміни.